

Uppföljning partnerskap med Zhuhai, Kina 2016-2020

Bakgrund

Gävle kommun har sedan 2010 ett partnerskapsavtal med Zhuhai i Kina (*bilaga 1, samt underlag beslut förlängning 2015, bilaga 2*). Ett samarbete som initierades via Högskolan i Gävle, som från mitten av 2000-talet utökade utbyte med och inflöde av studenter från Kina. Genom deras samarbete med bl a Jilin University Zhuhai College har 100-tals kinesiska studenter studerat i Gävle och lärare/professorer/forskare bidragit till utbildning och forskning både i Gävle och Zhuhai.

Ambitionen i partnerskapsavtalet mellan Gävle och Zhuhai är att genom utbyte och samarbete bidra till utveckling och välbefinnande i våra kommuner. Grunden i samarbetet har varit att skapa förutsättningar för näringslivsutveckling och öppna upp för fler aktörer och företag att använda sig av kontakterna för deras egen utveckling. Över tid så har tidigare Teknikparken, klustret Future Position X (FPX) och regional inkubator Movexum använt sig av partnerskapet för sina aktiviteter, projekt och soft landing.

Aktiviteter 2016-2020

Gävle kommun genomförde med finansiering från ICLD-Internationellt Centrum för Lokal Demokrati en förstudie (2015-16), som resulterade i tre förslag till projekt: Medborgardialog – "Innovative citizen dialogue as a tool for sustainable development", "Creativity through education" med Vallbacksskolan och det för ICLD-finansiering obligatoriska styrgruppsprojektet. Pga resursbrist valde verksamheterna dock att inte gå vidare med ansökningar som behövde omarbetas för att svara upp mot ICLDs krav. Medarbetare inom Internationella kontoret, med ansvar för partnerskapet för Zhuhai som del av tjänst, slutade våren 2017 och har inte ersatts. Det har påverkat samarbetet på så sätt att arbetet därefter blivit mer reaktivt (utifrån förslag från Zhuhai) än proaktivt. Den utökade styrgruppen för partnerskapet har heller inte träffats sedan dess.

Sammanställning av aktiviteter Gävle och Zhuhai (*bilaga 3*) visar på varierade och de senaste åren begränsade aktiviteter inom ramen för partnerskapsavtalet. Sedan såväl FPX som Movexum bytt ledning och ändrat inriktning, så har de inte längre Kina som prioriterad marknad/område och har därför inte haft någon kontakt/aktivitet med Zhuhai/Kina under senare tid. De har istället fokus på Europa och att utveckla samarbeten där. Movexum har dock ett intresse för att framåt se över möjligheter till ex soft landing med Kina igen. Högskolan i Gävle har fortsatt utbyte med Jilin University Zhuhai College, men det är idag begränsat till ett Linnéus Palme-utbyte inom industriell ekonomi, som omfattar ett par professorer/lärare och ett par studenter i vardera riktning/år. Inom akademien finns dock generellt ett ökat intresse för och vikt av samarbete med Kina (betydande och ökande forskning samt intresse för uppdragsutbildning).

Omvärld

Utifrån den debatt som omgärdar Sveriges relationer med Kina har vi stämt av hur UD och SKR ser på kommunala samarbeten med Kina.

UD/Sveriges regering:

Kina är fortsatt en prioriterad samarbetspartner för Sverige och EU (se ex <https://www.regeringen.se/4ad5e5/contentassets/8a6d4e54b01d48ed9c196a252d09aff4/arbetet-i-fragor-som-ror-kina-skr-2019-20-18.pdf>) och regeringen skriver på hemsida att

"Utformningen av relationer till Kina är i dag ett viktigt inslag i Sveriges utrikespolitik. Sverige har ett omfattande utbyte med Kina och en politisk dialog om bland annat internationella frågor och mänskliga rättigheter. Sverige har även tagit flera initiativ inom handelsfrämjande och utvecklingssamarbete. Det svenska biståndet till Kina fasades ut 2013. Vi har även ett aktivt utbyte inom kultur, utbildning och forskning.

Genom vidgade kontaktytor, ekonomiskt utbyte, samarbetsprojekt och ökad bredd i de mellanfolkliga förbindelserna fortsätter Sverige att stödja framväxten av ett kinesiskt civilsamhälle, vilket på sikt även främjar demokratiseringen och respekten för de mänskliga rättigheterna.”

Regeringen beslutade i juni 2020 att inrätta ett Kinacentrum i Sverige (Utrikespolitiska Institutet) då Kina får allt större betydelse för Sverige. *”Kina har idag en global närvaro och ett växande inflytande. Kina har även en stark närvaro i Sverige och EU. Det ställer Sverige inför en rad nya frågeställningar. Kunskapscentrum om Kina kan bidra till att bättre förstå de möjligheter och utmaningar vi står inför. Målet är att Kinacentrum på sikt ska höja kunskapen om Kina i Sverige, inte bara nationellt utan även regionalt och lokalt.”*

SKR hänvisar till ICLD för frågor om kommunsamarbete med Kina:

”Det är först och främst viktigt att slå fast att svenska kommuner agerar lokalt och inte bedriver utlandspolitik, det gör UD/regeringen”, säger Johan Lilja, Generalsekreterare för ICLD-Internationellt Centrum för Lokal Demokrati. ”Samarbete med en diktatur som Kina är komplext, dock är dialog och samarbete att föredra – och enligt forskning mer effektivt – istället för isolering. Särskilt på lokal nivå finns ett värde av att jobba tillsammans och möjlighet att nå bra resultat till nytta för båda parter (ex inom miljö-/klimatområdet), dessutom leder det till att fler exponeras för vår syn på demokrati, mänskliga rättigheter mm.”